

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma

Helsingin kaupunki

13.1.2022

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
Työn lähtökohdat ja tavoitteet	3
Tarkastelu- ja suunnittelualan sijainti	4
Suunnittelualan liittyminen ympäristöön	5
AHDINALTAAN JULKISTEN UKOTILOJEN YLEISSUUNNITELMA	7
Yleissuunnitelman asemapiirros	7
Alueelle saapuminen ja reitit	8
Pintamateriaalien periaatteet	9
Kasvillisuuden periaatteet	9
Kalusteiden periaatteet	9
Periaateleikkaukset	10
Valaistuksen periaatteet	13
Havainnekuvat	16
Lähteet	20

Johdanto

Työn lähtökohdat ja tavoitteet

Suunnittelualue sijoittuu Jätkäsaaren Ahdinaltaan ympäristöön. Ahdinaltaan alue rakennetaan viimeisten Jätkäsaaren alueiden joukossa 2020-luvulla Melkinlaiturin yhteyteen, Hyväntoivonpuiston päätteeksi, lähelle Länsisatamaa. Alueelle on tulossa toimitiloja sekä urheilu-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita.

Ahdinaltaan ympäristön ranta-alueiden julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma on tehty alueen esirakentamisen yleissuunnitelman ja asemakaavoituksen yhteydessä. Raportti tuottaa lähtötietoja ja lähtökohtia Ahdinaltaan kaava-alueiden tarkempaan suunnitteluun. Toimeksiannon aikana Ahdinaltaan suunnittelualueen asemakaavoista Kirjon ja Ahdinaltaan asemakaavat ovat vielä valmisteilla. Valtamerilaiturin asemakaava hyväksyttiin työn aikana kaupunginvaltuustossa 8.9.2021.

Työn tavoitteena on tarkastella ranta-alueita kokonaisuutena ja yhteensovittaa suunnittelualueeseen rajautuvat katu- ja rakennussuunnitelmat sekä tonttien hankkeiden suunnitelmat. Työ määrittelee julkisten ulkotilojen tilallisen luonteen, korot, reitistön, materiaalien ja kasvillisuuden periaatteet sekä liittymisen rajautuviin suunnitelmiin. Valaistuksen periaatteet esittelevät alueen yleisvalaistuksen laadun ja mittakaavan sekä alustavat pylväs- ja valaisintyyppit.

Ahdinaltaan rannasta rakentuu keskeinen merellinen rantapromenadi sekä toimintojen ja palveluiden solmukohta Jätkäsaaren.

Kustannusarvio on esitetty raportissa Ahdinaltaan ympäristön ja Valtamerilaiturin asemakaavat, Esi- ja rantarakentamisen yleissuunnitelma (Ramboll 2021).

Työn ohjausryhmä Helsingin kaupungilla

Jarkko Nyman, Tek
Teo Tammivuori, Aska
Paula Hurme, Kamu
Petra Rantalainen, Kamu
Katariina Hämäläinen, Like
Teemu Vuohtoniemi, Like
Kalle Rantala, Make
Kati Immonen, Tek

Ramboll Finland Oy:n työryhmä

Julkisten ulkotilojen yleissuunnitelman työryhmä:

Lauri Axelsson, maisemasuunnittelu, maisema-arkkitehti
Tuulikki Peltomäki, maisemasuunnittelu, maisema-arkkitehti
Laura Kämäräinen, visualisointi, rakennusarkkitehti
Simo Suomalainen, valaistussuunnittelu, maisema-arkkitehti

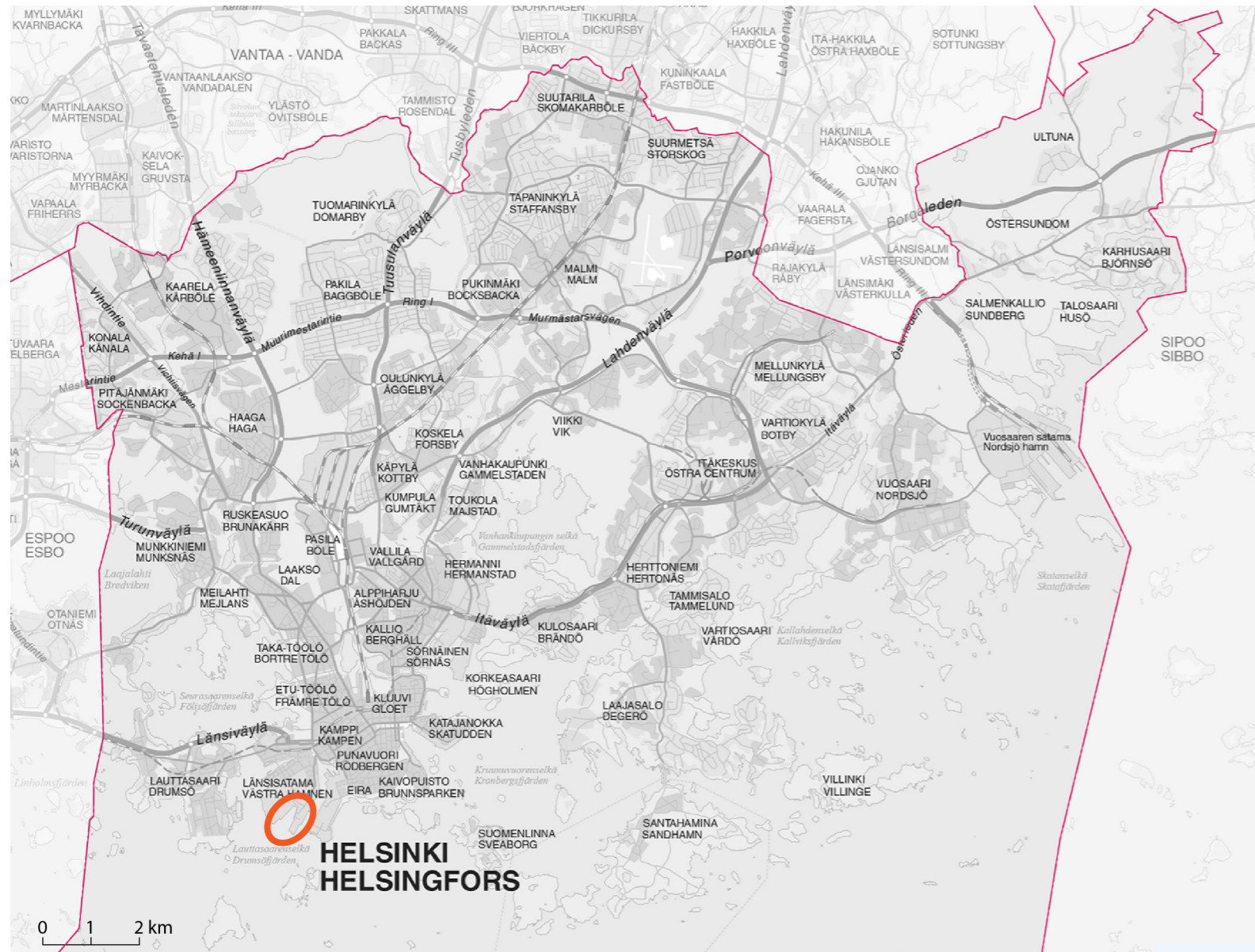
Esirakentamisen työryhmä:

Outi Kettunen, geotekniikka
Tommy Nyman, geotekniikka
Jenni Hooli, geotekniikka

Ahdinaltaan rannasta rakentuu keskeinen merellinen rantapromenadi sekä toimintojen ja palveluiden solmukohta Jätkäsaareen.

Kaikki kuvat Ramboll, jos ei toisin mainita.

Suunnittelualueen sijainti

Taustakartta: Helsingin kaupunki

Suunnittelualueen liittyminen ympäristöön

Ahdinallas osana Jätkäsaaren rantoja

- Nykyinen/Säilyvä rantamuri
- Uusi rantamuri
- Uusi kiviluiskattu ranta
- Uudet rannan istuskeluportaat
- Rantapuisto
- Rantareitti
- Muut pääkävelyreitit
- Oleskelu veden äärellä
- Huvivenesatama
- Matkustajasatama, yksityisalue
- Vanhat/Suojellut rakennukset
- Rakennukset, nykyiset ja suunnitellut
- Nykyiset palvelut rannassa
- Suunnitellut palvelut rannassa

Ahdinaltaan ympäristöön on suunnitteilla useita kaupallisia palveluja, joiden alueesta tulee merkittävä toimintojen ja palvelujen solmukohta. Ahdinlahteen rannat ovat osa Helsingin rantareittiä.

Suunnitelma mahdollistaa veden äärellä oleskelun sekä yhtenäiset, jatkuvat ja esteettömät reitit Ahdinlahteen ympäri.

0 100 200 m

Ahdinallas on merkittävä reittien solmukohta ja toimintojen keskittymä

- Nykyinen/Säilyvä rantamuri
- Uusi rantamuri
- Uusi kiviluiskattu ranta
- Uudet rannan istuskeluportaat
- Rantapuisto
- Rantareitti
- Muut pääkävelyreitit
- Oleskelu veden äärellä
- Huvivenesatama
- Matkustajasatama, yksityisalue
- Vanhat/Suojellut rakennukset
- Rakennukset, nykyiset ja suunnitellut
- Nykyiset palvelut rannassa
- Suunnitellut palvelut rannassa

➔ **Ahdinallas** kerää kävijöitä koko kaupungista sekä laivamatkustajia ulkomailta asti.

➔ **Ahdinallas** tulee suunnitella Jätkäsaaren keskeisenä julkisena ulkotilana ja yhtenä koko Helsingin rantareitin kohokohtana.

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma

Yleissuunnitelman asemapiirros

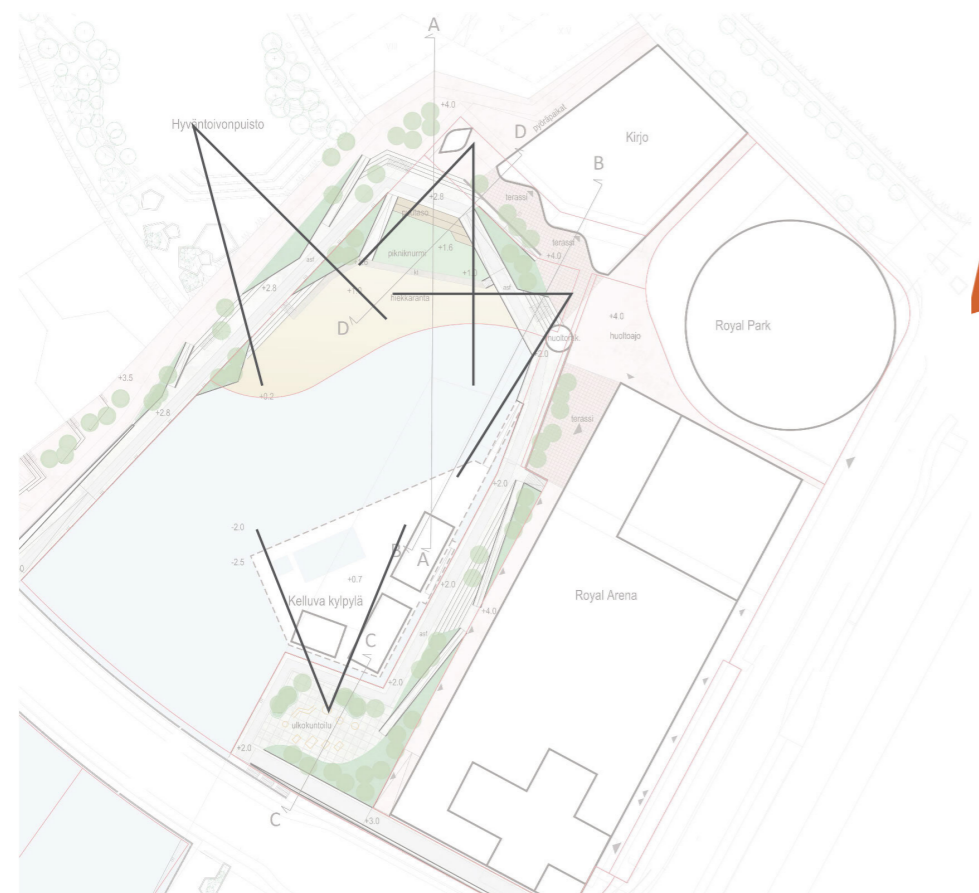
Ahdinaltaan julkiset ulkotilat muodostavat vehreän ja merellisen ranta-alueen entisen satama-altaan ympäristöön. Ranta-alue tarjoaa useita pysähtymis- ja oleskelupaikkoja, toimintoja sekä jalankulun esteettömiä reittejä. Hiekkaranta, nurmialue ja puutasot mahdollistavat monipuolisen oleskelun veden äärellä. Istutusaarekkeit puuryhmineen suojaavat kulkijoita meren tuuilta ja tuovat vehreyttä kaupunkirakenteellisesti tärkeään Hyväntoivonpuiston päätepisteeseen. Suunnitelman eteläosassa alatasen ranta-aukiolla on ulkokuntoilualue, jonne voi pysähtyä kuntoilemaan rantareitillä kulkiessaan.

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelman asemapiirros

Alueelle saapuminen ja reitit

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen reitistön runkona ovat yhtenäiset, luontevat ja helposti hahmotettavat kulkuyhteydet rannan ala- ja ylätasolla. Eri tasojen välillä yhteydet ovat laajasti esteettömät. Hyväntoivonpuiston puistoraittien linjaukset jatkuvat alas rantaan. Rannan ympäristön rakennusten väleistä on jatkuvat ja hyvät yhteydet alatasolle. Hiekkarannalla kulkee kivituhkareitti, joka mahdollistaa oikaisun rannan poikki.

Suunnitelman keskeiset näkymälinjat

Keskeiset reitti yhteydet suunnittelualueella ja saapuminen alueelle

Merkintöjen selitys

- Ylätason reitti
- Ylätason reitti, Royal Arenan tontin puolella
- Alatasen reitti
- Yhteydet alueen ulkopuolelta sekä eri tasojen väleillä

Kasvillisuuden periaatteet

Kasvillisuuden suunnittelun periaatteena on kerroksellinen ja monimuotoinen tuulenkestävä merenrantakasvillisuus. Rannan reitteihin ja tasoeroihin liittyville istutusalueille valitaan merellisiä perennoja ja heiniä. Kasvivalinnoissa tulee ottaa huomioon istutusalueiden muuttuva ilme eri vuodenaikoina, esimerkiksi eri aikoihin kukkivilla perennoilla ja näyttävillä lehtien syysväreillä.

Istutettavina puulajeina käytetään suureksi kasvavia puita. Monilajisen puuston lajeina voivat olla esimerkiksi tervaleppä, taalainkoivu ja mänty. Puuryhmät parantavat ranta-alueen pienilmastoa varjostamalla terasseja ja muita oleskelualueita sekä suojaamalla tuulelta.

Pintamateriaalien periaatteet

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen ylätasoon alueen pintamateriaalina on monivärinen punertava luonnonkiveys. Kirjon ja Royal Arenan edustojen terassialueilla käytetään erilaista ladontaa tai kivityyppiä merkitsemään aukiomaista oleskelun tilaa. Suunnitelman istutusalueita rajaavissa muureissa, portaissa ja luiskissa käytetään moniväristä harmaansävyistä luonnonkiveä.

Ahdinallasta kiertävän alatasoon pääpintamateriaali on monivärinen harmaansävyinen luonnonkivi ja reitin keskellä kulkee asfalttikaista. Asfaltti sekä Melkinlaiturilla säilytettävät vanhat satamapollarit muistuttavat alueen aikaisemmista satamatoiminnoista. Ulkokuntoilualueen pintamateriaaleina käytetään rouheaa materiaalia kuten valettuja betonilaattoja tai ylijäämäkiviä Jätkäsaaren kivivarastolta.

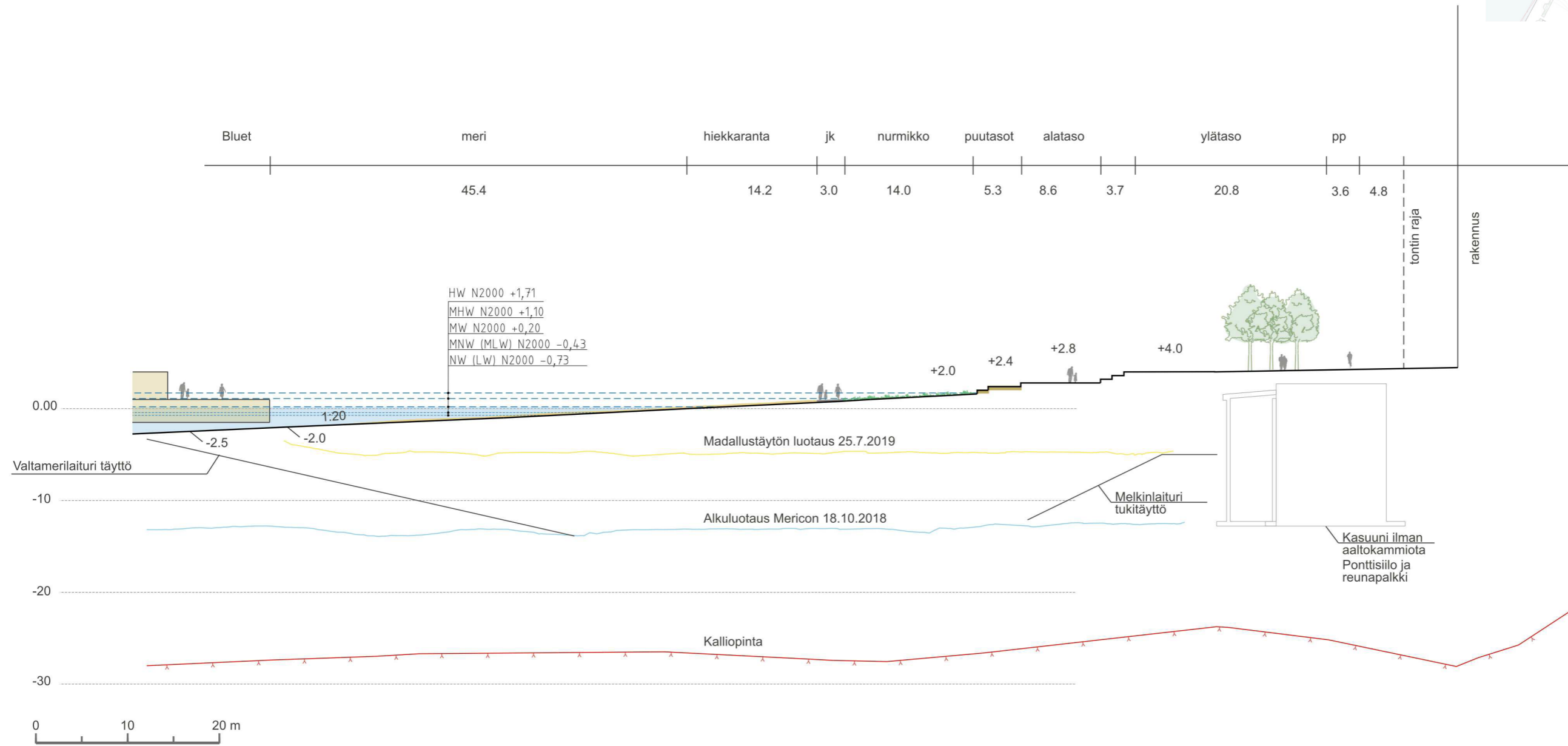
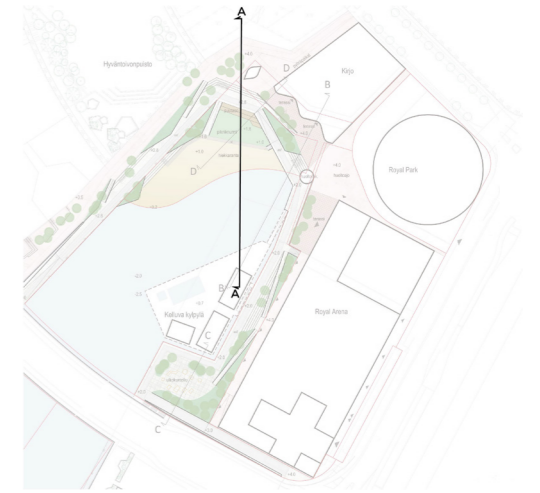
Veden äärellä on hiekkaranta, jonka reunoilla on luonnonkiviryhmiä. Rannan läpi kulkee kivituhkapintainen reitti, jonka pohjoispuolella on oleskeluun tarkoitettut nurmialue sekä puutasot.

Kalusteiden periaatteet

Ranta-alueen kalustevalinnoissa pyritään rouheuteen ja puumateriaalin käyttöön. Luonnonkivisiin istuskeluportaisiin voidaan integroida puutasoja ja rannan ylä- ja alatasoon reittien varrelle sijoitetaan istuimia, joille on esteetön pääsy.

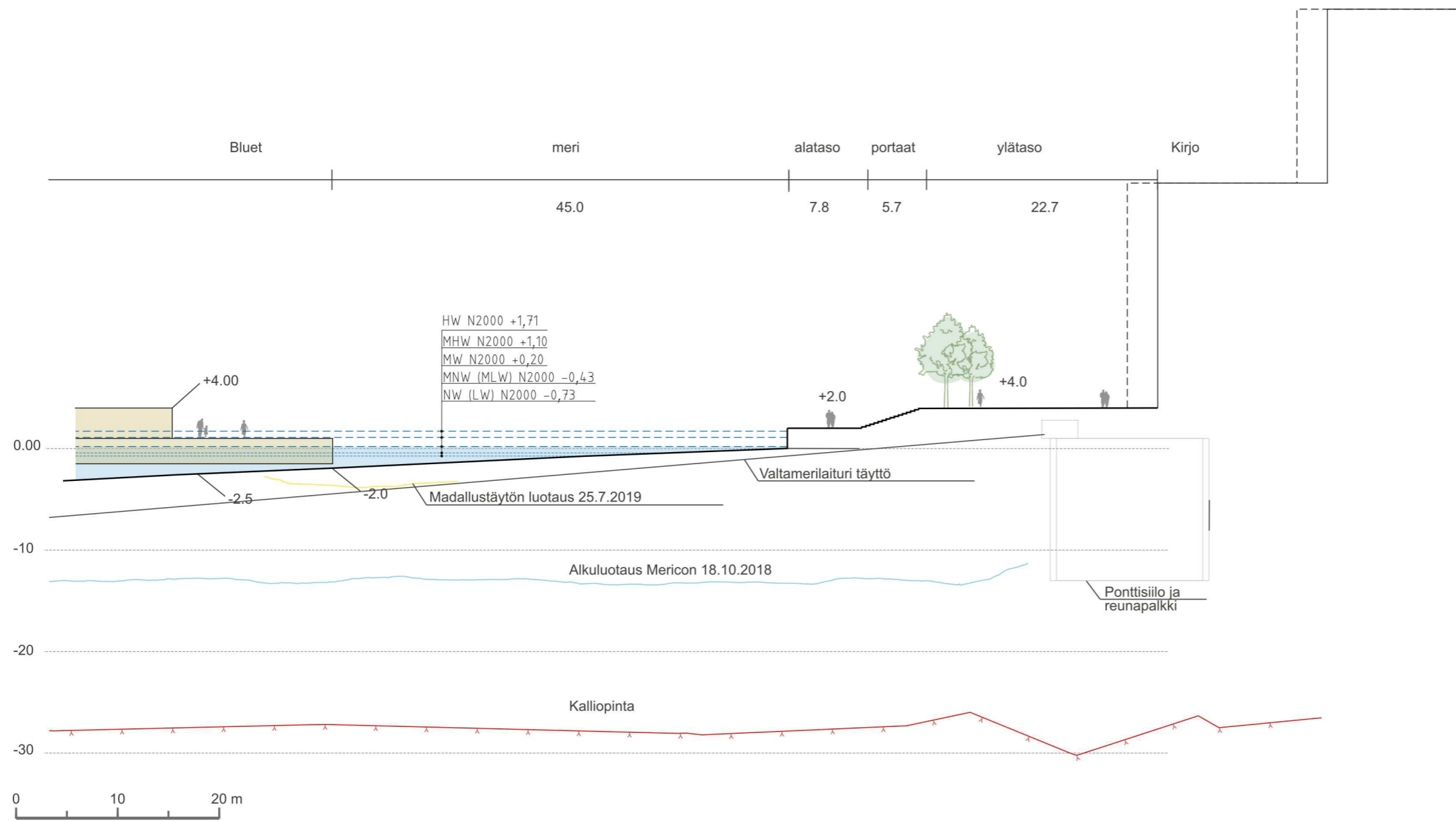
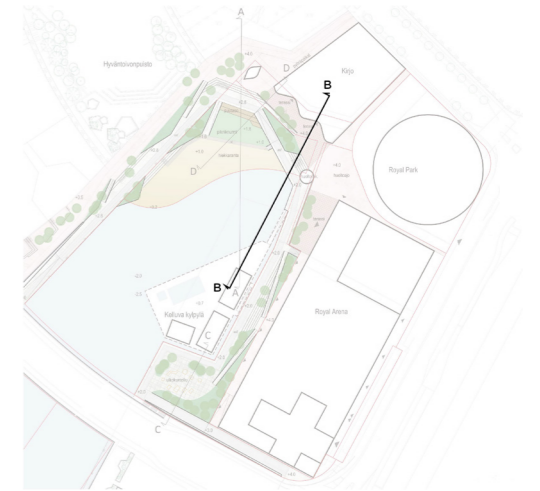
Ulkokuntoilualueen kuntoilulaitteet valitaan kellertävän teemavärin mukaisesti. Keltainen sointuu säilytettävien satamapollarin sävyyn. Kuntoilulaitteiden valinnassa huomioidaan eri käyttäjäryhmät, jotta laitteissa on mahdollista kuntoilla myös esimerkiksi liikuntaesteisenä. Ulkokuntoilualueen reunojen istutusalueiden reunamuureihin integroidaan istuimia, kuten puutasoja.

Leikkaus A-A

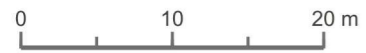
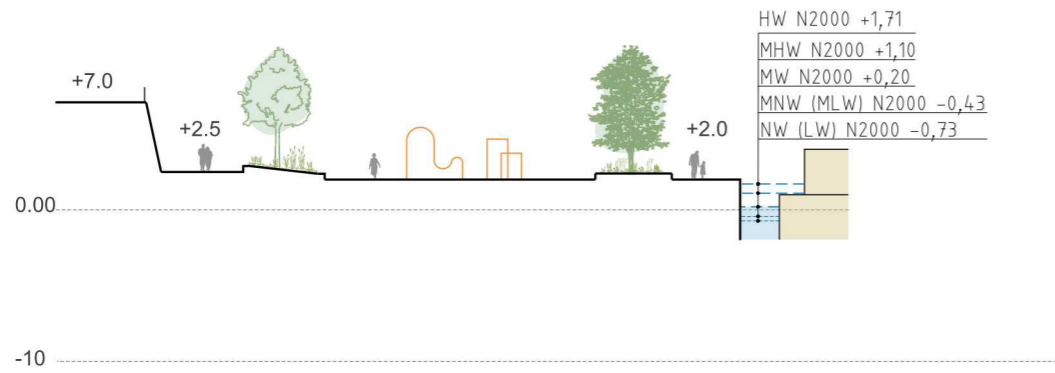
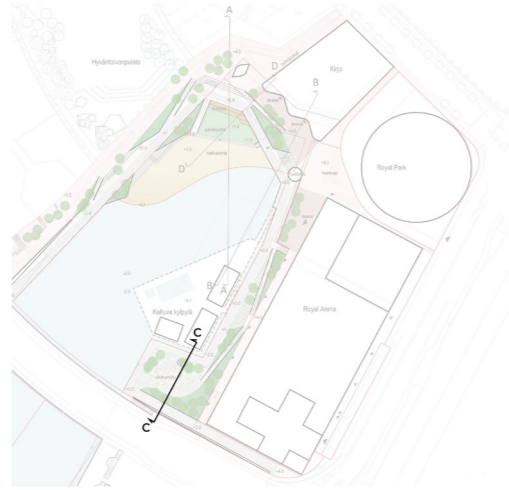
HW/LW-tiedot on esitetty Helsingin mareografin vuosien 1904-2015 havaintojen perusteella.

Leikkaus B-B

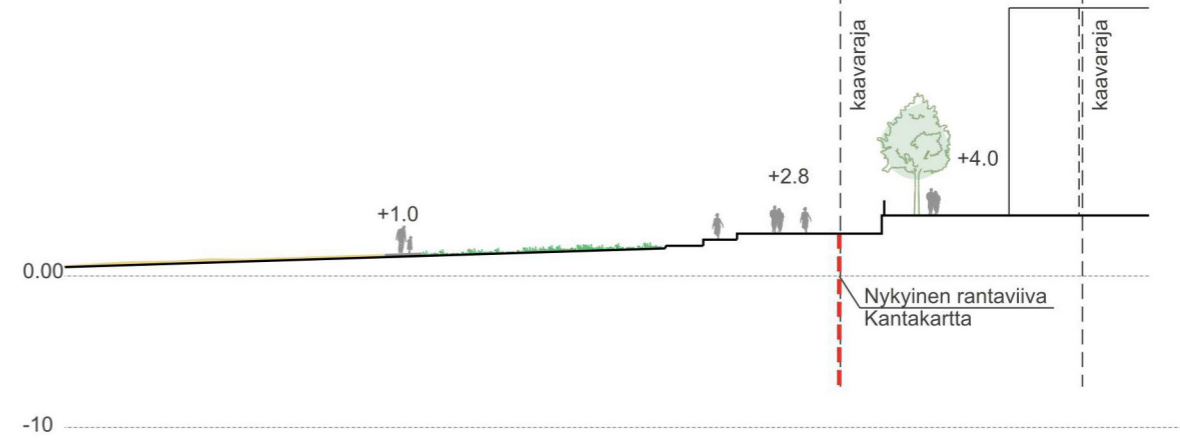
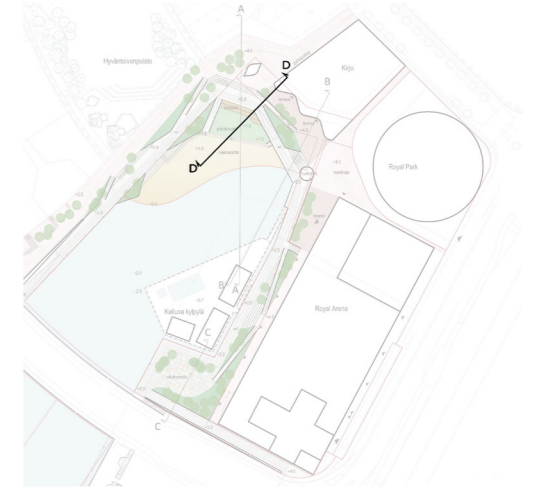

HW/LW-tiedot on esitetty Helsingin mareografin vuosien 1904-2015 havaintojen perusteella.

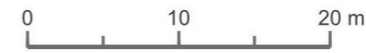
Leikkaus C-C

Leikkaus D-D

Asemakaava saatu 8.2.2021

HW/LW-tiedot on esitetty Helsingin mareografin vuosien 1904-2015 havaintojen perusteella.

Valaistuksen periaatteet

Ahdinaltaan valaistuksessa huomioidaan toimintoja tukeva yleisvalaistus sekä alueen ominaispiirteitä, kuten esimerkiksi kasvillisuutta korostava erikoisvalaistus. Alueen yleisvalaistuksen periaatteet noudattavat Jätkäsaaren ja Saukonpaaden kaupunkivalaistuksen periaatteita.

Pääkulkureitit

Yleisvalaistuksen asennuskorkeus on 5-6 m. Pääkulkureitit valaistaan sopivan valaistusluokan mukaisesti ja valaisinmallina käytetään muuhun Jätkäsaaren alueeseen sopivaa valaisinmallia. Yleisvalaistuksen valon värinlämpötila on 3000K.

Aukioiden ja toimintojen valaistus

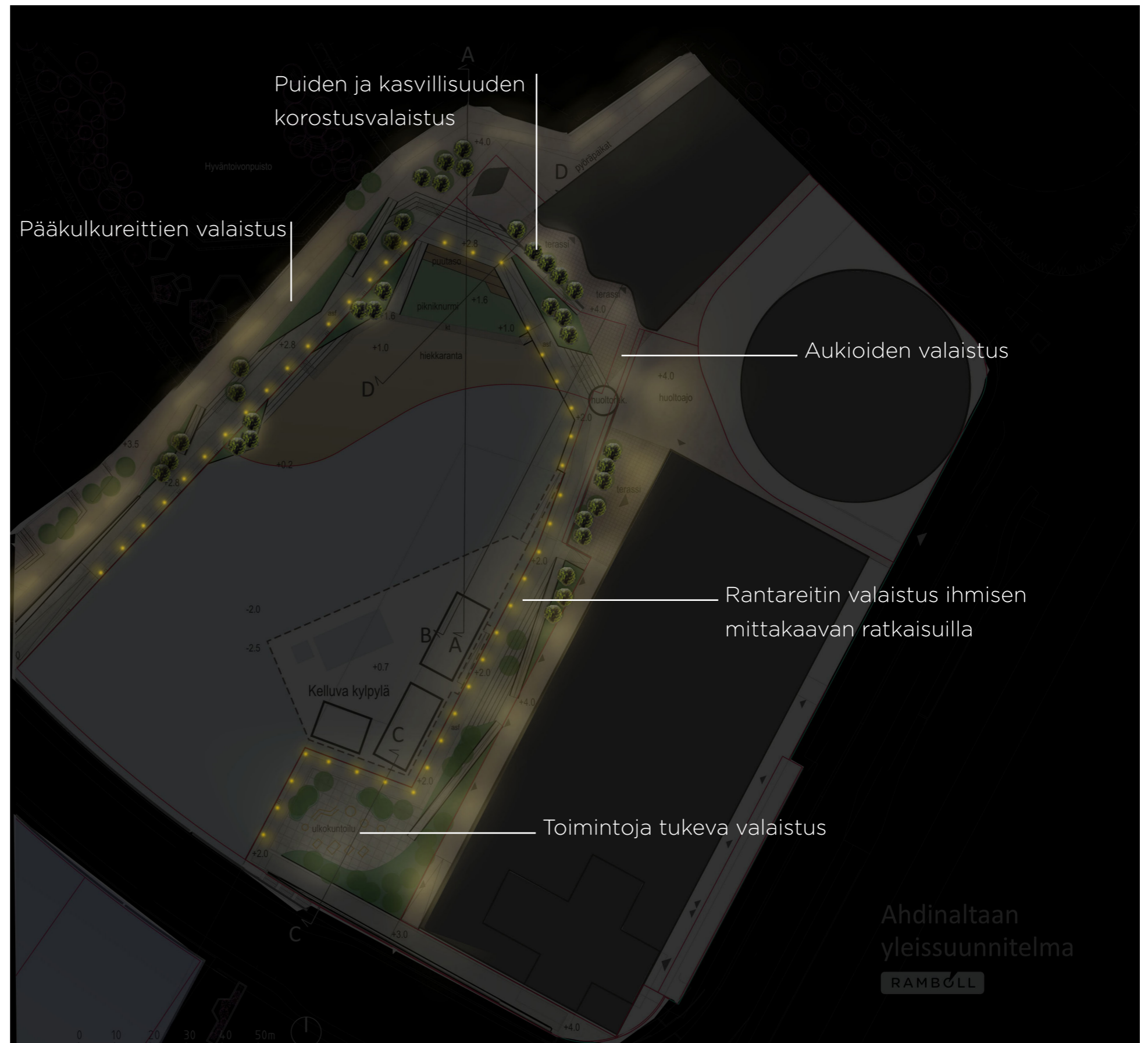
Ahdinaltaan toimintojen ja aukioiden valaisemisessa voidaan käyttää muusta yleisvalaistuksesta poiketen "minimasto"-periaatetta. Se mahdollistaa valaisemisen useaan suuntaan yhdestä pylväspaikasta. Näin ollen aukioille voidaan luoda valon ja varjon rytmiä ja toimintoja voidaan halutessa valaista kattavasti.

Rantareitti

Rannassa kulkevaa reittiä valaistaan pollarivalaisimin. Rantareitin valaistusluokkaa tarkennetaan jatkosuunnittelussa. Pollarivalaisimen käytössä tulee huomioida korkeus merenpinnasta.

Erikoisvalaistus

Alueella erikoisvalaistukset käsittävät kasvillisuuden valaisemisen sekä mahdolliset valaistuksen integroinnit rakenteisiin.

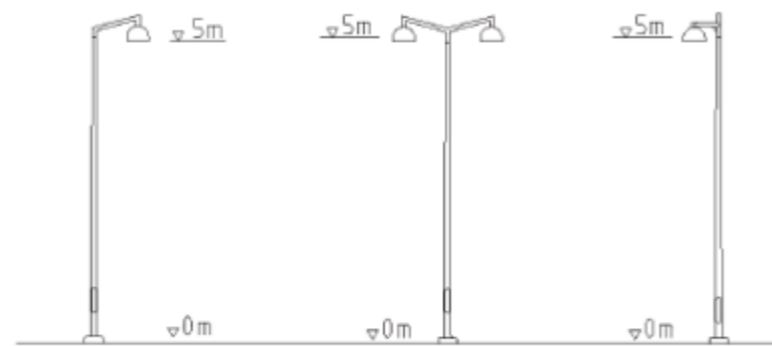

Asemapiirros suunnitelman valaistuksen periaatteista

Valaistuksen periaatteet

Kuvat: Puiden valaistus, rannan pollarimalli sekä aukioiden valaistustapa

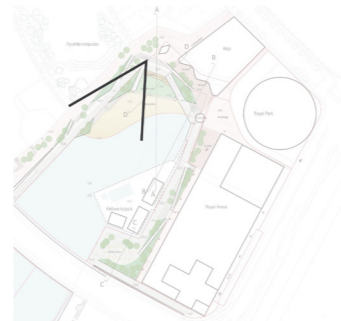
Jätkäsaaren pylvästyypit

Helsingin kaupunki

Ramboll Finland Oy | Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma

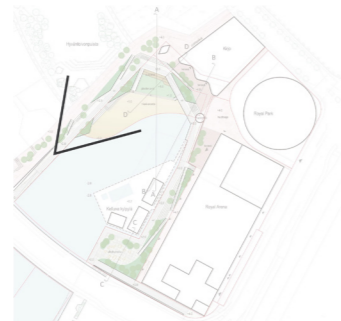

Näkymä Melkinlaiturin puolelta kohti Atlantinsiltaa. Esteetön kulku eri rannan tasoille on mahdollista. Monilajiset puuryhmät istutussarjissa.

Näkymä Melkinlaiturilta kohti Kirjoa ja hiekkarantaa. Monimuotoinen merenrantakasvillisuus yhdistyy hiekkarantaan.

Näkymä Kirjon tontilta etelään.

- Merkintöjen selitys
- Istustusalue, monilajiset perennat j heinät
 - Nurmi
 - Puu, monilajinen ja merelliseen ympäristöön sopivia lajeja
 - Luonnonkivi, harmaansävyinen monivärinen
 - Luonnonkivi, punertava monivärinen
 - Luonnonkivi, erikoiskivi, punertava monivärinen
 - Ulkokuntoiluun soveltuva alusta
 - asf Asphaltti
 - Hiekka
 - kt Kivituhka
 - Puutaso
 - Ulkokuntoilulaite
 - Kaavarajat:
Valtamerilaiturin
asemakaava, 8.9.2021
Ahdinaltaan
asemakaavaehdotus 8.12.2020

Ahdinaltaan julkisten ulkotilojen yleissuunnitelman asemapiirros

Lähteet

Hankkeen yhteydessä tehty suunnitelma

Ahdinaltaan ympäristön ja Valtamerilaiturin asemakaavat, Esi- ja rantarakentamisen yleissuunnitelma, 22.12.2021, Ramboll

Asemakaavat

Valtamerilaiturin asemakaava, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.9.2021, Helsingin kaupunki

Ahdinaltaan asemakaavaehdotus, 8.12.2020, Helsingin kaupunki

Tonttien hankkeet

Kirjo, suunnitelmaluonnos 30.6.2021, Arkkitehtitoimisto ALA

Kelluva kylpylä, suunnitelmaluonnos 13.8.2021, Bluet ja Huttunen-Lipasti Arkkitehdit

Royal Arena ja Royal Park, toteutussuunnitelmat 29.5.2020, AW2 Arkkitehdit

Muut suunnitelmat

Melkinlaiturin ja Madeiranaukion katusuunnitelma, Ramboll

Hyväntoivonpuiston rakennussuunnitelmat, Ramboll

Atlantinsillan suunnitelma, WSP